

EUROPEAN CLUSTER
COLLABORATION PLATFORM

Advancing the Transition: Key Developments in the Chemical Industry

Summary

EU Clusters Talks
10 July 2024, 8:30 – 9:45 CET

An initiative of the European Union

Pokrok v transformaci: Klíčový vývoj v chemickém průmyslu

ZÁPIS

European Cluster Collaboration Platform zorganizovala přednášku EU Clusters Talk, která proběhla 3. července 2024, za účelem představit první úspěchy při implementaci Cesty transformace pro chemický průmysl a diskutovat o roli klastrů při podpoře této transformace.

Program přednášky:

Moderátorka: Zivile Kropaite

1. ECCP novinky
Nina Hoppmann, členka týmu, ECCP
2. Cesta transformace pro chemický průmysl
Algreit Dume, DG GROW, Evropská komise
3. Panelová diskuze
Malgorzata Woch, Manažerka evropských projektů a spolupráce, AXELERA
Susan Costello, Ředitelka síťování, Bio Pharma Chem Skillnet
Monika Baňka, Koordinátorka síťování a politiky, European Chemical Regions Network
Athanasios G. Konstandopoulos, Hlavní vědecký poradce, CHORUS Cluster, Profesor chemického inženýrství, Aristotle University
4. Možnosti financování

Klíčová sdělení

- Implementace Cesty transformace pro chemický průmysl je v plném proudu, což představuje významný pokrok v transformaci tohoto sektoru.
- Spolupráce zainteresovaných stran je klíčová pro úspěšnou realizaci této cesty.
- Aktuálními výzvami sektoru jsou vysoké náklady na suroviny, udržení konkurenceschopnosti v globálním prostředí, digitalizace a modernizace či přeškolení profesionálů.
- Spolupráce mezi průmyslem, akademickou sférou a státními agenturami je nezbytná k řešení nedostatků v dovednostech a podpoře inovací v oblasti zelené chemie a digitalizace. Udržení stávajících znalostí při současném zvyšování kvalifikace prostřednictvím centralizovaných zdrojů a moderního vzdělávání je klíčové pro transformaci průmyslu.
- Cesta transformace je složitý proces, který vyžaduje efektivní stanovení priorit a plánování, zejména ve vztahu k financování programů

1. ECCP novinky

Nina Hoppmann, členka týmu ECCP

- Přihlaste se na příští [Cluster Booster Academy](#).
- Připojte se k [workshopu C2Lab](#), který se uskuteční 25.-26. září 2024 ve Štrasburku.
- Poznačte si data nadcházejících akcí Clusters meet Regions:
Chisinau, Moldavsko: 10.–11. října
Palma de Mallorca, Španělsko: 24.–25. října

Heilbronn, Německo: 13.–14. listopadu

Charleroi, Belgie: 27.–28. listopadu

- Zaregistrujte se na [matchmaking EU-Singapur](#), Singapur, 22.-24. října 2024.
- Zaregistrujte se na [matchmaking EU-Indie](#), Bengalúru, 18.-21. listopadu 2024.
- Pozvánka k registraci na [Drop-In Session](#) s interaktivními otázkami a odpověďmi s experty ECCP, dne 10. července.

2. Cesta transformace pro chemický průmysl

Algreit Dume, DG GROW, Evropská komise

Algreit Dume představil [Cestu transformace pro chemický průmysl](#), která byla zveřejněna v roce 2023 a jejímž cílem je podpořit transformaci chemického sektoru EU vyvážením udržitelné konkurenceschopnosti se zelenou a digitální transformací. Tato cesta představuje komplexní plán zahrnující přibližně 190 opatření, která jsou rozdělena do osmi klíčových pilířů nezbytných pro transformaci průmyslu: udržitelná konkurenceschopnost, investice a financování, výzkum a inovace, regulační rámce, přístup k energii a surovinám, infrastruktura, rozvoj dovedností a sociální aspekty transformace.

Tato cesta byla spoluvytvořena Evropskou komisí ve spolupráci s členskými státy EU, průmyslovými subjekty, nevládními organizacemi a dalšími relevantními partnery. Je navržena tak, aby pomohla chemickému průmyslu EU udržet si konkurenční výhodu a zároveň řešit environmentální a digitální výzvy. Dokument stanovuje krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé cíle s opatřeními plánovanými až do roku 2050, aby byly v souladu s širšími klimatickými a udržitelnými cíli EU.

Algreit Dume zdůraznil význam překlady tohoto strategického dokumentu do konkrétních opatření. Za tímto účelem Evropská komise zřídila specializovanou expertní skupinu a pracovní týmy zaměřené na vysoce prioritní témata, jako je zajištění dodávek energie a surovin a vytvoření trhů pro udržitelné produkty. Iniciativa si klade za cíl snížit rizika investic a podpořit rozvoj partnerství, která mohou pohánět transformaci průmyslu.

V červenci 2023 Komise vyhlásila [výzvu na iniciativy vedené průmyslem](#), která je stále otevřená, s cílem podpořit transformaci. Do této výzvy bylo podáno více než 112 projektů, které jsou nyní zveřejněny na webových stránkách Komise. Algreit Dume zdůraznil potřebu neustálého přispívání ze strany průmyslu, aby tvorba politik zohledňovala reálné výzvy a příležitosti a implementace Cesty transformace zůstala v souladu s potřebami praxe.

Řečník také informoval o publikaci Průvodce financováním, která bude zveřejněna v únoru 2024 a přinese přehled 11 programů financování EU relevantních pro transformaci chemického průmyslu. Tento průvodce má usnadnit přístup k financím tím, že poskytne podrobné informace o otevřených výzvách, rozpočtech a kritériích způsobilosti.

Navíc bude na začátku roku 2025 spuštěna nová platforma podpory zainteresovaných stran v rámci Cesty transformace, která dále podpoří spolupráci v průmyslu tím, že nabídne centralizované centrum pro zdroje, diskuse a příležitosti k navazování kontaktů.

Na závěr řečník zdůraznil klíčovou roli spolupráce zainteresovaných stran pro úspěšnou implementaci Cesty transformace.

Tento průvodce si klade za cíl usnadnit přístup k financování tím, že poskytne podrobné informace o otevřených výzvách, rozpočtech a kritériích způsobilosti. Připravovaná platforma podpory zainteresovaných stran v rámci Cesty transformace, která bude spuštěna začátkem roku 2025, dále podpoří spolupráci v průmyslu tím, že nabídne centralizované centrum pro zdroje, diskuse a příležitosti k navazování kontaktů.

Na závěr řečník zdůraznil zásadní význam **spolupráce zainteresovaných stran** pro úspěšnou implementaci Cesty transformace.

3. Panelová debata

Panelisté se shodli, že mezi hlavní výzvy, kterým chemický průmysl v současnosti čelí, patří vysoké náklady na suroviny a tlak na udržení konkurenceschopnosti na globálním trhu.

Pokud jde o charakteristiky hodnotového řetězce chemického sektoru, panelisté zdůraznili jeho složitost, která vyplývá z povahy velkokapacitních zařízení a silné závislosti na surovinách na bázi petrochemie. Dále upozornili na volatilitu a cykličnost, kdy kolísající poptávka a nedostatek materiálů mohou způsobovat šoky.

Athanasios Konstandopoulos, zastupující klastr zaměřený na udržitelnou energii a cirkulární ekonomiku, zdůraznil, že tyto výzvy mohou být obzvláště obtížné pro malé a střední podniky (MSP). Upozornil, že konkurenční prostředí někdy nutí společnosti zvažovat přesun aktivit mimo EU, aby zůstaly životaschopné.

K tomu **Malgorzata Woch** zdůraznila významnou roli inovací v probíhající transformaci, přičemž upozornila, že tento proces je jak nákladný, tak ambiciózní. Silný ekosystém motivovaných společností, startupů a výzkumných center často čelí problémům se získáváním potřebného financování, které je klíčové pro realizaci a rozšíření nových projektů.

Panelisté zdůraznili význam environmentálního souladu a poznamenali, že průmysl musí dodržovat přísné předpisy, a přitom stále generovat zisk a udržovat pracovní místa. **Monika Baňka** také upozornila na chybějící společný přístup mezi různými regiony a zainteresovanými stranami, což vytváří problémy pro společnosti v chemickém průmyslu, které se potýkají s nedostatkem předvídatelnosti a zdlouhavými regulačními procesy. Tyto faktory významně ovlivňují jejich činnost a rozhodování.

Panelisté rovněž naznačili, že inovace a nové technologie by mohly pomoci vyřešit některé z těchto výzev, zejména při zlepšování velkokapacitních operací, i když to bude vyžadovat značný čas a investice.

Malgorzata Woch zdůraznila zásadní roli klastrů při podpoře inovací a řízení procesu transformace v chemickém průmyslu. Klastry spojují různorodé skupiny zainteresovaných stran, aby spolupracovaly na vývoji nových produktů a procesů, a vytvářejí tak ekosystém, kde jsou kompetence, dovednosti, odborné znalosti a technologické kapacity různých aktérů identifikovány a spojeny s relevantními projekty.

Kromě toho mohou klastry pomoci se zajištěním potřebného financování a poskytnout podporu během celého procesu vývoje projektů. Řečnice poznamenala, že i když je inovační a transformační proces zdlouhavý, je klíčový pro dosažení významných pokroků.

Susan Costello zdůraznila zásadní potřebu spolupráce mezi průmyslem, akademickou sférou a státními agenturami při řešení nedostatku dovedností a rozvoji nových schopností, které jsou nezbytné pro inovace. Upozornila na význam výzkumu a vývoje, zejména v oblastech, jako je zelená chemie a udržitelnost, které jsou klíčovými hnacími silami těchto inovací. I když pokrok v rozvoji těchto nových dovedností může být pomalý, zdůraznila, že je zásadní podporu změn v průmyslu.

Monika Baňka, zastupující Evropskou síť chemických regionů, navíc zdůraznila výzvu digitalizace, zejména potřebu zlepšovat digitální dovednosti a rozvoj talentů v odvětví, aby byla podpořena jeho probíhající transformace.

Athanasios Konstandopoulos naopak argumentoval, že chemický průmysl již disponuje mnoha potřebnými dovednostmi, zejména mezi stávající pracovní silou, která je dobře vyškolená a produktivní. Za skutečnou výzvu považuje udržení stávajících znalostí a zároveň předávání odborných znalostí o chemických procesech digitálním specialistům, kteří do oboru přicházejí.

Na závěr k tomuto tématu Monika Baňka navrhla vytvoření centralizovaného evropského „skills hubu“, který by usnadnil přístup k vzdělávacím zdrojům. Jednotný portál by mohl poskytovat odkazy na různá školení a zajistit, že zůstanou dlouhodobě užitečná a přístupná. Malgorzata Woch doporučila vypracovat katalog kompetenčních bloků s využitím moderních formátů, jako jsou podcasty a školení na místě, a zdůraznila význam zvyšování kvalifikace pro další profesní rozvoj.

V závěrečné části debaty panelisté sdíleli své dojmy o pokroku Cesty transformace. Shodli se na její složitosti a potřebě stanovit jasné priority, stejně jako na významu realistických krizových plánů, které jsou klíčové při plánování projektů, zejména při žádostech o financování z EU.

4. Možnosti financování

- [Biotech routes to obtain bio-based chemicals/materials replacing animal-derived ones](#); uzávěrka 18. září 2024
- [Circular Economy, resources from Waste, Air, Water, Soil, Noise, Chemicals, Bauhaus](#); uzávěrka 19. září 2024
- [Experimentation and exchange of good practices for value creation](#); uzávěrka 25. září 2024
- Výzvy Euroclusters na [European Cluster Collaboration Platform](#)